

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/3/2019
Identifikačné číslo spisu: 1016200124
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016200124.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: D. E. H. H., F. XX. D. XXXX, Q. T. T. XXXX/X, XXX XX C. P., právne zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Hubkom, so sídlom kancelárie Gaštanová 7/35, 010 07 Žilina, proti žalovanému: Okresnému úradu Bratislava, odboru všeobecnej vnútornej správy, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava, o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OÚ - BA - OOP 1 - 2016/005588 - 001/JBI z 8. januára 2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/14/2016-60 z 19. septembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/14/2016-60 z 19. septembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 5S/14/2016-60 z 19. septembra 2017 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OÚ - BA - OOP 1 - 2016/005588 - 001/JBI z 8. januára 2016, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Okresný úrad Bratislava, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OÚ - BA - OVVS2 - 2015/004466, Pr - 818/2014ML - V71, č. OÚ - BA OVVS2 - 2015/003192, Pr - 1250/2014 ML - V71 z 28. septembra 2015 (ďalej aj „rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa“), ktorý zastavil konanie začaté na základe návrhu žalobcu, ktorého sa mal v zmysle doplnenia návrhu na prejednanie priestupku dopustiť R. D. S. P., Q. T. U. K. XX, T., tým, že podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) (ďalej len „Zákon o slobodnom prístupe k informáciám“) nerozhodol do 15 tich dní odo dňa podania odvolania proti fiktívnemu rozhodnutiu,

pretože skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom. Zároveň týmto rozhodnutím bolo rozhodnuté aj o návrhu D. B., Q. T. J. K. Č.. XX, T., o skutku, ktorého sa mal dopustiť R. D.. S. P., Q. T. U. K. XX, T. tým, že svojou nečinnosťou ako odvolací správny orgán porušil povinnosť, ktorú ustanovuje § 19 ods. 3 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, vo veci rozkladu D. B., podaného 31. januára 2014 proti fiktívnemu rozhodnutiu Ministerstva vnútra SR o odmietnutí poskytnutia informácie týkajúcej sa jeho žiadosti. Súčasne bolo rozhodnuté o trovách správneho konania tak, že žalobcovi bolo uložené zaplatiť paušálne trovy konania vo výške 16,- eur a v prípade D. B. bolo od povinnosti zaplatiť trovy konania upustené.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že po preskúmaní spisového materiálu, administratívneho spisu žalovaného, ako aj napadnutého rozhodnutia žalovaného a rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutých rozhodnutí, keď žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní. Správny súd vyhodnotil všetky žalobné námietky uvedené v žalobe ako nedôvodné, pričom dôvody podrobne rozpísal v bodoch 36. - 47. napadnutého rozsudku.

3. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

4. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenie veci a navrhoval, aby kasačný súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie.

5. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ obsiahlo zopakoval žalobné body, pričom zdôraznil, že správny súd bez právne relevantného priameho dôkazu (dôkaz od certifikovanej autority) označil zaručený elektronický podpis žalobcu za neplatný; že správny súd nezohľadnil, že nastala zásadná diskrepancia medzi napadnutým rozhodnutím žalovaného a medzi rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa v časti výroku a v časti odôvodnenia, čím bola spôsobená neplatnosť oboch rozhodnutí (k čomu správny súd nezaujal žiadnu právnu úvahu či svoj právny výklad); že obvinený D.. S. P. sa nikdy písomne ani ústne nevyjadril ku spáchanému skutku, dokonca ani len prostredníctvom svojho zástupcu, čím došlo k porušeniu jeho zákonných práv; a že správny súd vykonštruoval arbitrárny „fiktívny dôkaz“ tvrdením, že „má za preukázané“, že došlo k preštudovaniu spisu, pričom takéto tvrdenie konajúceho súdu sa sťažovateľovi javí ako „brachiálne subjektívne a priori hrubo arbitrárne a nezákonné“.

6. V doplnení kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že akékoľvek rozhodnutie súdu má venovať pozornosť zámeru dosiahnutia spravodlivého výroku vo veci samej a má byť vydané nielen v záujme jednej strany, ale rovnako v prospech demokratického právneho štátu, založenom na rešpekte k právu, primárnym ľudským nárokom a slobodám človeka. Sťažovateľ mal za to, že preukázal, že na každej jednej inštitúcii jednotlivu, ale aj na všetkých konajúcich inštitúciách (až po zamietnutie žaloby správnym súdom) v súhrne, došlo k zneužitiu práva, a preto všetky doterajšie rozhodnutia nemôžu požívať právnu ochranu a musia byť zrušené.

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti odkázal na svoje vyjadrenie k žalobe z 18. mája 2016, nad rámec uviedol, že obvinenému (D.. P.) bolo v konaní o priestupku umožnené vyjadriť sa, čo aj využil prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ako aj poukázal na vyjadrenie sťažovateľa z 20. marca 2014 (v podaní označené ako „vyjadrenie žalovaného“) adresované správne orgánu prvého stupňa, z ktorého vyplýva, že žalobca, aj keď si toho nebol vedomý, nedisponoval zaručeným elektronickým podpisom, a teda podpísaný dokument (odvolanie) nespĺňal podmienky dokumentu podpísaného zaručeným elektronickým podpisom. Napadnutý rozsudok preto žalovaný považoval za

vecne správny a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol

8. K vyjadreniu žalovaného sa podaním z 18. septembra 2019 vyjadril sťažovateľ, na ktoré podanie však Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle zásady koncentrácie kasačného konania obsiahnutej v ust. § 450 S.s.p. neprihliadal.

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu a po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.), a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), dospel k záveru, že napadnutý rozsudok správneho súdu je potrebné zrušiť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26. septembra 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

10. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených zákonom. Správny súdny prieskum vychádza z doktríny, že každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Skôr, ako kasačný súd pristúpil k hmotnoprávnemu prieskumu napadnutého rozhodnutia správneho súdu, zaoberal sa otázkou, či žalobou napadnuté rozhodnutie je spôsobilé byť predmetom prieskumu pred správnym súdom na podklade žaloby sťažovateľa.

12. Z administratívneho spisu žalovaného mal kasačný súd osvedčené, že sťažovateľ podal správne orgánu prvého stupňa návrh na začatie konanie o priestupku na úseku práva na prístup k informáciám, ktorého sa mal dopustiť vtedajší podpredseda vlády a minister vnútra SR D.. S. P. tým, že podľa § 19 ods. 3 Zákona o slobode informácií nerozhodol do 15-tich dní odo dňa podania odvolania proti fiktívnemu rozhodnutiu. Správny orgán prvého stupňa - Okresný úrad Bratislava, odbor všeobecnej vnútornej správy, rozhodnutím č. Z. - T. - Z. - XXXX/XXXXXX, H. - XXX/XXXXML - R., Č.. Z. - T. Z. - XXXX/XXXXXX, H. - XXXX/XXXX E. - R. W. XX. J. XXXX konanie zastavil, pretože skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom; zároveň týmto rozhodnutím bolo rozhodnuté aj o návrhu D. B., o skutku, ktorého sa mal tiež dopustiť R. D.. S. P., tým, že svojou nečinnosťou ako odvolací správny orgán porušil povinnosť, ktorú ustanovuje § 19 ods. 3 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, vo veci rozkladu D. B., podaného 31. januára 2014 proti fiktívnemu rozhodnutiu Ministerstva vnútra SR o odmietnutí poskytnutia informácie týkajúcej sa jeho žiadosti. Súčasne bolo rozhodnuté o trovách správneho konania tak, že žalobcovi bolo uložené zaplatiť paušálne trovy konania vo výške 16,- eur a v prípade D. B. bolo od povinnosti zaplatiť trovy konania upustené. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie sťažovateľ, o ktorom rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvého stupňa ako vecne správne.

13. Kasačný súd posúdil žalobu sťažovateľa, pričom ustálil, že rozhodnutie žalovaného bolo sťažovateľom napadnuté správnu žalobou výlučne v časti, v ktorej bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa čo do výroku, ktorým bolo konanie o priestupku podľa § 21a ods. 1 písm. c) Zákona o slobodnom prístupe k informáciám začaté na základe návrhu sťažovateľa, ktorého sa mal v zmysle doplnenia návrhu na prejednanie priestupku dopustiť R. D..

S. P., Q. T. U. K.. XX, T., tým, že podľa § 19 ods. 3 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám nerozhodol do 15 tich dní odo dňa podania odvolania proti fiktívnemu rozhodnutiu, zastavené, pretože skutok, o ktorom sa konalo, nie je priestupkom.

14. Rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú bol kasačný súd povinný skúmať, bolo posúdenie aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľa na podanie žaloby v rozsahu, v ktorom napadnuté rozhodnutie žalovaného napádal - čo do výroku o zastavení priestupkového konania.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa opakovane zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie v prípade prieskumu správnych trestných rozhodnutí, ktoré konania boli zastavené, vid'. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/233/2009 z 22. februára 2011, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 27/2012 a sp. zn. 6Asan/3/2017 zo 14. júna 2018, zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 9/2019, z ktorých doslovne vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu na návrh žalobcu - poškodeného nemôže byť rozhodnutie žalovaného o zastavení priestupkového konania, z dôvodu, že obvinenému nebolo preukázané spáchanie skutku, ktorý sa mu kládol za vinu. Citovaný právny názor považoval za ústavnokonformný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (uznesenie č. k. I. ÚS 369/2018-8 zo 14. novembra 2018).

16. Osobitosťou prejednávanej veci je, že priestupky na úseku práva na informácie, ktoré sú predmetom konania, môžu byť prejednané len na návrh postihnutej osoby, pričom navrhovateľ je účastníkom konania o priestupku (§ 21 ods. 3 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám). Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch (§ 21 ods. 6 Zákona o slobodnom prístupe k informáciám).

17. Všeobecný predpis o priestupkoch (zákon č. 372/1990 Zb. o priestupoch) priznáva navrhovateľovi právo podať odvolanie proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku, jeho povinnosti uhradiť trovy konania a proti rozhodnutiu o zastavení konania (primerane § 76 ods. 2). Sťažovateľ toto svoje právo využil a o jeho odvolaní bolo rozhodnuté žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaného.

18. Napriek tomu, že citované rozhodnutia (R 27/2012 a R 9/2019) upravovali mierne odlišný skutkový a právny vzťah - žalobu podával poškodený, ktorý v administratívnom konaní nebol oprávnený podať odvolanie, účel a aplikácia právnych predpisov je pre posudzovanú vec totožná. Vzťah medzi obvineným a poškodeným je vždy súkromnoprávny a jeho predmetom je výlučne majetkovoprávny nárok, zatiaľ čo posudzovanie viny a následného trestu je zo zákona zverené príslušným orgánom štátnej správy a preto, s ohľadom na ich mocenské postavenie, nie je ovplyvniteľné účastníkom konania. Aktívna legitímácia navrhovateľa je teda daná len v časti, v ktorej je predmetom majetkovoprávny nárok - spravidla nárok na náhradu škody, resp. ujmy nemajetkovej povahy.

19. Tým, že sa sťažovateľ domáhal správneho súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v časti, v ktorej bola posudzovaná vina obvineného R. D.. S. P., kasačný súd dospel k záveru, že sťažovateľ (žalobca) v konaní nie je aktívne vecne legitímovaný, nakoľko jeho práva alebo právom chránené záujmy nemohli byť napadnutým rozhodnutím orgánu verejnej správy porušené alebo priamo dotknuté.

20. Kasačný súd konštatuje, že aktívne legitímovaným subjektom na správny súdny prieskum správneho

trestného rozhodnutia - čo do výroku o zastavení priestupkového konania, je výlučne prokurátor reprezentujúci verejný záujem, v zmysle jeho oprávnení podľa § 21 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v spojení s § 5 ods. 11, § 45 a nasl. S.s.p., a teda sťažovateľ mal možnosť podnetom podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre domáhať sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia o zastavení priestupkového konania, ktoré právo, vychádzajúc z obsahu pripojeného administratívneho spisu žalovaného, aj využil.

21. Kasačný súd teda po preskúmaní formálnych predpokladov správneho súdneho prieskumu žalobou napadnutého rozhodnutia v rozsahu žalobných bodov dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného nie je spôsobilým predmetom správneho súdneho konania, preto rozsudok správneho súdu, bez toho, aby sa zaoberal kasačnými, resp. žalobnými, námietkami sťažovateľa, podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil, a nakoľko úprava konania pred kasačným súdom podľa ust. § 438 a nasl. S.s.p. mu neumožňuje žalobu sťažovateľa za primeranej aplikácie ust. § 98 ods. 1 písm. e) S.s.p. odmietnuť, pričom nebol daný dôvod zastavenie konania podľa ust. § 99 S.s.p., vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

22. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude, v súlade s právnym názorom vysloveným kasačným súdom, procesne rozhodnúť o žalobe, ktorá bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

23. Obiter dictum dáva kasačný súd do pozornosti správneho súdu, že bez ohľadu na vyššie vyslovený právny názor ohľadne prípustnosti správneho súdneho prieskumu, ak mal správny súd za to, že spôsobilosť napadnutého rozhodnutia byť predmetom správneho súdneho prieskumu bola daná, a tento pristúpil k jeho hmotnoprávnemu prieskumu, bolo jeho povinnosťou podľa § 33 S.s.p. pribrať do konania obvineného D. S. P.Ň., ktorého práva, resp. právom chránené záujmy, by prípadným zrušujúcim rozhodnutím mohli byť dotknuté, čo by v prípade hmotnoprávneho kasačného prieskumu bolo samé o sebe dôvodom na zrušenie vyhovujúceho rozhodnutia správneho súdu.

24. O trovách konania (pred správny aj kasačný súdom) rozhodne správny súd (§ 467 ods. 3 S.s.p.) v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí.

25. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.